

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۶

اسحاق

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۶، «اسحاق» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «اسحاق» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «اسحاق» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۴۶
ریشه	اسحاق
تعداد تکرار	۱۷
تعداد مشتقات	۲
تعداد ریشه مرتبط	۹۱

فهرست مشتقات

۱. إِسْحَاقَ (۱۵) ۲. بِإِسْحَاقَ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابراهیم (۸)	۱۹. بشر (۳)	۳۸. ذرر (۳)	۵۶. عیسی (۳)	۷۴. نزل (۴)
۲. ابو (۳)	۲۰. بصر (۱)	۳۹. ذکر (۱)	۵۷. غفل (۱)	۷۵. نصاری (۱)
۳. اتی (۵)	۲۱. بعد (۲)	۴۰. ریب (۵)	۵۸. فرق (۲)	۷۶. نعم (۱)
۴. اجر (۱)	۲۲. بنو (۱)	۴۱. زبور (۱)	۵۹. فضل (۱)	۷۷. نفس (۱)
۵. احد (۲)	۲۳. بین (۳)	۴۲. سلم (۳)	۶۰. قبل (۲)	۷۸. نفل (۱)
۶. اخر (۱)	۲۴. تبع (۱)	۴۳. سلیمان (۲)	۶۱. قول (۶)	۷۹. نوح (۲)
۷. اسباط (۴)	۲۵. تمم (۲)	۴۴. سمع (۱)	۶۲. قوم (۲)	۸۰. هارون (۲)
۸. اسحاق (۲)	۲۶. جی (۱)	۴۵. شرک (۱)	۶۳. کبر (۱)	۸۱. هدی (۲)
۹. اسماعیل (۶)	۲۷. جزی (۱)	۴۶. شکر (۱)	۶۴. کتب (۱)	۸۲. هود (۱)
۱۰. الله (۹)	۲۸. جعل (۳)	۴۷. شهد (۲)	۶۵. کنم (۱)	۸۳. وحد (۳)
۱۱. اله (۱۲)	۲۹. حدث (۱)	۴۸. شیء (۱)	۶۶. کثر (۱)	۸۴. وحی (۳)
۱۲. امن (۲)	۳۰. حسن (۲)	۴۹. صلح (۳)	۶۷. کلل (۳)	۸۵. وری (۲)
۱۳. انس (۲)	۳۱. حضر (۱)	۵۰. ضحک (۲)	۶۸. کون (۳)	۸۶. وله (۹)
۱۴. انن (۴)	۳۲. حکم (۱)	۵۱. ظلم (۲)	۶۹. مرء (۲)	۸۷. وهب (۵)
۱۵. اهل (۱)	۳۳. حمد (۱)	۵۲. عبد (۴)	۷۰. ملل (۱)	۸۸. یدی (۱)
۱۶. اول (۳)	۳۴. داود (۲)	۵۳. عزل (۱)	۷۱. موت (۱)	۸۹. یعقوب (۱۴)
۱۷. ایوب (۲)	۳۵. دعو (۱)	۵۴. علم (۳)	۷۲. موسی (۳)	۹۰. یوسف (۱)
۱۸. برک (۱)	۳۶. دنو (۱)	۵۵. عمل (۱)	۷۳. نبو (۶)	۹۱. یونس (۱)
	۳۷. دون (۱)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۳۳} أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
۲. {البقرة - ۱۳۶} قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
۳. {البقرة - ۱۴۰} أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۴. {آل عمران - ۸۴} قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
۵. {النساء - ۱۶} إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَ هَارُونَ وَ هَارُونَ وَ سُلَيْمَانَ وَ آتَيْنَا دَاوُدَ زُجُورًا
۶. {الأنعام - ۸۴} وَ هَبْنَاهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَ نوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ أَيُّوبَ وَ يُوسُفَ وَ مُوسَىٰ وَ هَارُونَ وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
۷. {هود - ۷۱} وَ أَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحَكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ
۸. {هود - ۷۱} وَ أَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحَكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ
۹. {يوسف - ۶} وَ كَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَ يُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ عَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلِ إِبْرَاهِيمَ وَ **إِسْحَاقَ** إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
۱۰. {يوسف - ۳۸} وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَ **إِسْحَاقَ** وَ يَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَ عَلَىٰ النَّاسِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ
۱۱. {إبراهيم - ۳۹} الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَ **إِسْحَاقَ** إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ
۱۲. {مريم - ۴۹} فَلَمَّا اعْتَرَلَهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ هَبْنَاهُ **إِسْحَاقَ** وَ يَعْقُوبَ وَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا
۱۳. {الأنبياء - ۷۲} وَ هَبْنَاهُ **إِسْحَاقَ** وَ يَعْقُوبَ نَافِلَةً وَ كُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ
۱۴. {العنكبوت - ۲۷} وَ وَهَبْنَا لَهُ **إِسْحَاقَ** وَ يَعْقُوبَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ وَ آتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
۱۵. {الصافات - ۱۱} وَ بَشَّرْنَاهُ بِ**إِسْحَاقَ** نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ
۱۶. {الصافات - ۱۱} وَ بَارَكْنَا عَلَيْهِ وَ عَلَى **إِسْحَاقَ** وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ
۱۷. {ص - ۴۵} وَ اذْكُرْ عِبَادَتَنَا إِبْرَاهِيمَ وَ **إِسْحَاقَ** وَ يَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَ الْأَبْصَارِ